

на конюшині і вільних ростинах, с м о р о д и н а, що часом є на дубі (дубів її синій, а ягода червоні), о м е л а, що живе на різних деревах, виглядає як воронячі гнізда, зелені літом і зимою, п'яв'їт має жовтавий, а ягідки білі. Всі ті рослини дуже небезпечні для тих, з кого живуть: тягнуть з них соки так, що навіть великі дерева через них сохнуть і марно гинуть. Ті страшні рослини-п'яв'їти називаються с я г а л а п а с и, або паразити, що значить просто: дармоїди. Є різні гатунки галапасів; є такі, що нищать корінь, є такі, що влізають межі кору на дерево, є такі, що нищать листе. Нераз цілі ліси стоять як купи трупів, віссаних на смерть галапасами.

Такі галапаси є й у людській суспільності. По чім їх пізнати? По тім, що є суть. А звичайно й по тім, по чім пізнати омелу, що вона, галапас: омела літом і зимою зеленіє собі, хоч дерева в зимі без зелені. Так і чоловік-галапас: він все добре виглядає, його живіт і кишеня передніку не знають. Та людські галапаси ще тим страшніші, що вони кумують ся і дружать ся з отруйними мухоморами і на спілку галапасують виснажують робочий нарід: їх діти мають натуру і мухоморів і галапасів. Найкрасший приклад людського галапаса то лихвар. Але не лише лихвари виснажують і друк робочий народ...

Так отже є дві головні класи людей: одна то робочий нарід, друга то мухомори і галапаси в людській лицем. Межі тими двома класами мусить бути війна і то доти, поки робочий нарід не переможе мухоморів і галапасів та не заведе на світлі таких порядків, аби йому було добре, а не їм.

Далі буде.

До протоколів Монреальської Конвенції.

Кожда соціалістична партія в своїх початках переживала часи роздору, сварок і розпаданя. Се нічого дивного. В початках партію організують звичайно робітники інстинктивно, тому що їх цікавить до соціалізму їхні гіркі обставини, а не соціалістичні переконання.

Спочатку члени такої партії мало звертають уваги на теорію і принципи соціалізму. Вільше вважають на приватні справи членів. Відтак появляють ся в партії амбітники, котрі хочуть поставити своє „я“ вище усього в світі. Сі амбітники скорше готові знизити партію, ніж поступитись своєю особою.

Аж пізніше між членами починають вироблятися однаці, котрі серйозно вв-

чують соціалістичну науку, котрі беруть ся до загальної освіти своїх власних голів.

Між відділами появляють ся таким робом люди, котрі годні розібратися на соціалістичній теорії, і тоді в партії стає легше жити і дишатися. Амбітник з своїм „я“ забираєть ся геть, члени починають шанувати свою конституцію і гостро тримають ся партійної карності.

Колиж і виявляють в партії час від часу які дискусії, то вони тягучі ся теорії, політичного напрямку, або яких інших принципальних питань.

Тепер гляньмо на нашу У. С. Д. П. в Канаді. Кільки в нас було роздору! А чи все то було в справі яких членів, чи в справі точок нашої

платформи або конституції? Ні! Кремар, Стечишин, Голубацький, Стефанічій і на-репті Гнида — усе се були амбітники, котрим хотало о підвищені власної „парсуни“.

І хочеть ся крикнути: „Товариші! Семий рік минув нашої партії в Канаді! Ложиж ми будемо тлумитись і завертатись усе на той самий проклятий, плін-втолочений підлами амбітниками? Коли в членів У. С. Д. П. в Канаді появляють ся в головах ващі думки? Коли ми вже пінемо дискусувати над теоріями Маркса, над анархізмом, комунізмом, над світовою і канадійською політикою і т. д.??? Коли вийдемо раз на все з дитячої полески?“

Та, переглядаючи протоколи Монреальської конференції, можемо з сумом собі сказати: „Далеко ще до Тенпірери! Власне монреальська конференція свідчить, що в нашої партії нема головних засад соціалізму, а власне: правдивості, довіри до товаришів, любові і самопосвяти.“

Возьміть хоч се! Ів. Гнида, підодивши тільки що приїхавшого з краю Т. Е. Гуцайла проти Винніпегівців і дочекавшись того, що сї „Винніпегівці“ вступились з редакції „Р. Н.“, в осени 1913 року їде до Винніпегу в надії поживитись колом партійного корита. Але як побачив, що в тім кориті поимий нема, заявляє, що вертає до Монреалу „робити приватний бізнес“. Поїхав! Але завіз з собою і „титул“ організатора партії.

Після конституції (IV. С. 1.) усі три члени Екз. Комітету мають бути при купі в одній місцевості. Себто Ів. Гнида відїхавши з Винніпегу, тим самим уже втратив право зватись організатором. І як би був щирим членом партії, то повинен був

враз зрічась свого уряду, аби в партії був порядок. Він того не зробив. Екзекутивної Ради не було, котра має право (IV С. 4.) допояняти і скидати членів Екз. Ком., Ів. Гнида далі затримувє уряд організатора, роблячи тим непорядок в голові партії. Колиж наредпті Винніпегський відділ упікнув Ів. Гниду, аби арезигнував, тоді той певно загав науку свого учителя (а зрадника партії Мар. Стечишина, котрого він перетримував цілу зиму у Монреалі, знаючи хто і що наробив той зрадник) і починає розбій в східних відділах.

Ек. Комітет кликав Схід зорганізувати Східний Агітаційний Округ. І от Ів. Гнида від свого імені оголошує „надзвичайну конференцію“ У. С. Д. П. провінції Онтаріо і Квебіку. В ч. 11. „Р. Н.“ Екз. Ком. позитав від себе сю конференцію, думаючи, що вона скликає після У. С. 1. конституції. Запитувати Гниду котрі три відділи ухвалили сю конференцію Е. К. не мав часу, бо час був короткий. Та ніхто й не подумав, щоб такий „свідомий“, як Ів. Гнида пустить ся на таке помолчення конституції, щоб від себе одного скликати конференцію! Аж з протоколів тої конференції Екз. Ком. довідуеть ся з слів самого Гниди, що він скликав тому ту конференцію, що в справозданню секретара Ек. Ком. тов. М. Еремійчука за 1914 рік за чеплена Гнидою виказуючи, що за 1913р. (за урядованя Гниди — Дмитришина) в партії було 322, а за урядованя Еремійчука 821.

Мусимо зазначити, що в усіх річних справозданях завжди згадуєть ся загально рахунок з минулого року і т. Еремійчукови, і в го-

лові не було „бітувати“ Гниду. М. Еремійчук запитав листовно ує! відділи кільки вої мають членів? Відділи подали рахунки, секретар склав їх до купи, вірючи, що товариші подають правдиво і в того довідались що в У. С. Д. П. є 821 членів. Але помоманий, здемонізований амбітник Гнида, замість того, щоб радити, що У. С. Д. П. так краще поступила вперед, скликає конференцію, щоб пімститись на своїм „конкуренті“ (?) т. М. Еремійчукови. Гнида добре знав, що поданий рахунок членів за 1914р. є справедливий, він тільки вчепив ся до него як силпий плота, щоб мати яку небудь зачіпку і щоб було з чого зробити роздор у нашої партії. Ходилож Гниді о те, щоб на далі лишитись членом Екзекутиви. Тому незважаючи на честь, на конституцію, на те, що може повалити і так ледво дихаючи У. С. Д. П. Гнида виступає з своєю амбіцією на монреальській конференції і переконує напмпованих ним делегатів, що Ек. Ком. нічого не робить, та що у Винніпегу тому лише роздори, що там містять ся Е. К. і що все буде гаразд, коли Ек. Ком. перенесуть до Монреалу.

Що Ек. Ком. зробив велику організаційну роботу на Заході і в центрі Канади — се кожний баче! У винніпегський відділ напхалось спору число (ще за того часу, як Гнида був у Винніпегу) не-соціалістів, але атеїстично-анархістів. Сі не-соціалісти мусили забратись з Партії! Гниду виказуючи, що за 1913р. (за урядованя Гниди — Дмитришина) в партії було 322, а за урядованя Еремійчука 821.

Гниді не хтілось вертатись до Винніпегу, а „їхне величєство гнида“ звелів

монреальській конференції перевести Екзекутиву до него.

Знаючи, що він робить проти конституції, знаючи, що конституція дає право Екз. Ком. покасувати усі референдуми, котрі йдуть на знищенє конституції і що секретар Е. К. має право не дати таких ухвал конференції під референдум, Гнида робить злочин над алочини! Він напмповує конференцію, щоб дати йостатись на своїм „конкуренті“ (?) т. М. Еремійчукови. Гнида добре знав, що поданий рахунок членів за 1914р. є справедливий, він тільки вчепив ся до него як

силпий плота, щоб мати яку небудь зачіпку і щоб було з чого зробити роздор у нашої партії. Ходилож Гниді о те, щоб на далі лишитись членом Екзекутиви. Тому незважаючи на честь, на конституцію, на те, що може повалити і так ледво дихаючи У. С. Д. П. Гнида виступає з своєю амбіцією на монреальській конференції і переконує напмпованих ним делегатів, що Ек. Ком. нічого не робить, та що у Винніпегу тому лише роздори, що там містять ся Е. К. і що все буде гаразд, коли Ек. Ком. перенесуть до Монреалу.

Що Ек. Ком. зробив велику організаційну роботу на Заході і в центрі Канади — се кожний баче! У винніпегський відділ напхалось спору число (ще за того часу, як Гнида був у Винніпегу) не-соціалістів, але атеїстично-анархістів. Сі не-соціалісти мусили забратись з Партії! Гниду виказуючи, що за 1913р. (за урядованя Гниди — Дмитришина) в партії було 322, а за урядованя Еремійчука 821.

Гниді не хтілось вертатись до Винніпегу, а „їхне величєство гнида“ звелів

найшлись такі „дїтняки“.

Словник до читаня „Комуністичного Маніфєсту.“

„Користаючись незгодою поміж буржуазі, робітники допевають ся признання деяких своїх інтересів законом“. Буржуазія ділить ся на партії після своїх економічних інтересів. Користаючись з тої боротьби буржуазів поміж собою, робітничі партії часом роблять порозумінє з одною частиною проти другої і тим врявають собі якесь право, або самі буржуазі, запобігаючи ласки робітників, поступають ся, бажаючи позискати робітництво проти свого політичного конкурента. Але се не є певний шлях для робітництва і лїпше його вникати, бо може ввести з шляху революції на опортуністичне безголове.

„Цілі шари пануючої класи перевертають ся на пролетаріат“. Поступ проми-слу спричинює банкрутства і вся та буржуазія, що не годна втриматись в „бізнесі“ падає в ряди пролетаріату.

„Вони також віддають пролетаріатові дуже багато виховуючих елементів“. Збанкретовані буржуазі часто набирають соціалістичних переконань і стають (завдяки їхньому науковому знанню) проводирями і учителями пролетаріату.

„Невелика частина пануючої класи відколюєть ся від неї і прилучаєть ся до революційної класи“.

Так сталося за початків великої фран-

цузької революції. Тоді ті аристократи, що розуміли, що панщина кінчить ся, самі зрєклись своїх привілеїв і стали на бік революції. Так само діялось в Росії перед скасованєм панщини. Революцїонери 1825 року, так звані „Декабристи“, революційна партія „Народа Воля“ — се була чесна частина пануючої російської класи, що вже бачили, що Росія має перебудовуватись на капіталістичну державу, що кінєть панщини. Теж саме діялось під царатом і перед революцією. Початки соціалістичного руху в Росії пішли не з робітників, але з вченої інтелігенції, яка зрікалась свого стану посіданя, а стала в ряди робітничої класи і повела його на знищенє, як царату, так і вказала шляхи до соціалізму.

„Буржуазні ідеологи“, — вчені люди, котрі науково доводять, що капіталістичний устрій з його свободою конкуренції і загальною рівностю перед правом є найкращим устроєм, якого ще не було і не буде.

Але між ними ідеологами трапляють ся одиниці, які переконують ся, що капіталістичний устрій се тільки частина довгого розвою людського життя, що капіталізм мав початок, буде мати й кінєць, що капіталізм буде повалений соціалізмом. Дійшовши до такого переконаня сї вчені, (коли вони чесні люди) стають на боці робітничої класи і попирають її змаганя до соціалізму, офіруючи пролетаріатові своє знанє, здобуте в вищих школах.

„Тільки одне робітництво (пролета-

ріят) є справдішньою революційною класою“. Се звичайна річ. Ті люди, котрим добре поводить ся ті не потребують боротьби; вони не гривуть ся завтрішнім днем, бувають більше спокійні і в переконанях назаднями. А та класа, котра гинить, вона шукає порятунку і готова на всілякі вибухи революції.

Розвиток сучасної людської господарки зробив те, що робітничу класу засуджено на тяжку працю і голодову смерть. Робітничу класу має знищити капіталізм, се вона мусить зробити, бо інакше гине все людство! Тому і зємо робітничу класу дійсно або природно революційною. Руками робітничої класи буде перевернений капіталізм на соціалізм.

„Усі інші класи гинуть і т. д.“ Дійсними творцями поступу є тільки дві класи: груба-капіталістична і робітнича. Груба-капіталістична класа провадить капіталістичний світ до найвищого розвитку, збираючи в своїх руках усі маєтки і нищуючи дрібних богачів. Усі побанкретовані збирають ся до купи в робітничій класі. Робітничу класу росте в числі і в дусі незадоволеня.

В о с я ц т в о. По канадійському бо ми або тремпи-волоцюги. Се люди, котрі кинули дбати про те, щоб жити по людськи і дочогось доробитись. Се босяки, батярі котрі живуть як ввиріна десь поза містами в норах або руїнах, котрі пустились на посяє існуюче. Але така упосліджена го-

лота, котра існує з дрібного грабунку і крадіжки, котра ходить в лахах і пропиває кожний цент котрий трафить ся їй до рук — в той самий час абсолютно не здібна борцем за соціалізм. Таку батярну, приміром, царат власне уживав для розбиваня жидів (погроми) а також і проти революції. Російська чорна сотня переповнена тою гололотою. Були випадки що сї відпавки людства пропивали навіть прапор свого поганого товариства!

„Пролетаріат не має власности“. Тут треба розуміти такої власности, котра давала людині житє, аби вона могла не працювати, бо тодіб вона вже належала до буржуазної класи. Є випадки, що робітник має лот, або домок, але ся „власність“ не дає йому ще можливості жити „незалежно“.

„Шар“, верства.

„Реакційні каверзи“; слово реакція в політиці розумієть ся той час коли назадняккі верстви опановують державою і стримують її до поступу. В хемії слово реакція значить перетворенє. Тож, приміром, коли в Канаді консервати стримали увесь поступ і осудили 2.000.000 на голодову смерть, в народі відбуваєть ся реакція і подібна до хемічного характеру і недоволь консервати можуть впасти, змінені поступовішими партіями. Тож реакція в державі се час перетвореня народної думки, спиненої назадняками-реакціонерами. Реакційні каверзи, — назадняккі підлі вчинки: убийства, погроми, провакції, тощо.